

Za terenske sladokusce

BELOLIČNA GOS (*Branta leucopsis*)

Belolična gos je predstavnica črnobelih gosi in v Slovenijo zaide le izjemoma. Do decembra 2019 je bilo zabeleženih pet opazovanj divjih ptic, nazadnje novembra 2019 na zadrževalniku Medvedce. Je vpadljiva in edinstvenega videza, zato s prepoznavanjem na terenu ne bi smeli imeti težav. S precejšnjo mero optimizma jo bomo iskali v jatah drugih gosi. A glede na »eksplozijo«
rusko-baltske-severnomorske populacije in vse bolj množičnega prezimovanja dlje od morskih obal gre pričakovati, da bo prej ali slej postala pogostejša, morda vsakoletna pojava. Svetovna populacija beloličnih gosi se še krepi – od skromnih nekaj tisoč osebkov v 50.-ih letih prejšnjega stoletja do približno 1.5 milijona v današnjem času.

besedilo: **Matej Gamser**, foto: **Dejan Bordjan**

RJAVA LIPOVKA (*Oxycarenus lavaterae*)

Rjava lipovka je rastlinojeda stenica in se prehranjuje z rastlinskim sokom slezenovk in lipovk, ki ga sesa v krošnjah iz mladih poganjkov. Živi v velikih kolonijah, kar ji daje varnost pred plenilci. Ko kolonija dovolj zraste, se od nje odcepi manjši del in živali ustvarijo novo kolonijo na drugem mestu. Na zunaj so kolonije tudi ob velikem številu osebkov v krošnjah razmeroma neopazne. Kot odrasle prezimijo v velikih kolonijah na debelih gostiteljskih rastlin.

besedilo in foto: **Tomil Trilar**

SIBIRSKA PERUNIKA (*Iris sibirica*)

Vsi jih poznamo, perunike. Modro in rumeno cvetoče srečamo v naravi, vseh mogočih barv in kombinacij na vrtovih, v cvetličarnah nam ponujajo irise. Negnojene mokrotne travnike marsikod po Sloveniji še naseljuje sibirski perunika, ogrožena vrsta z rdečega seznama. Njeni modrovijolični cvetovi se dvigajo nad črtalastimi listi. Takšne so v maju, juniju. Ko pa odcvetijo – jih res še (pre)poznamo? Kjer jih ne pokosijo prezgodaj, se na cvetnih steblih razvijejo plodovi, ki se ob zrelosti semen iz zelene prebarvajo v temno rjavo. Večinoma povsod na mokrotnih travnikih po Sloveniji perunike pokosijo prezgodaj. Skoraj zagotovo pa nas bodo vse tja do pozne pomladi razveseljevale plodne glavice naše endemične podvrste, kojniške perunike (*I. s. erirrhiza*), če se bomo potepali po suhih travnikih Julijskih Alp, Banjščic, Kojce, Lonice, Nanosa, Čičarije in Snežniške planote.

besedilo: **Metka Škornik**, foto: **Borut Laznik**

